

مدت آزمون: ۳۰ دقیقه	تاریخ: ۱۷ مرداد	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
---------------------	-----------------	---------------------

بسمه تعالی

پانزدهم امتحانات مرکز تکلیفی نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۰

رشته فقه اسلامی

پاسخ نامه

شماره پاسخ اول	نمبر عدد	نمبر حرف
شماره پاسخ دوم	نمبر عدد	نمبر حرف

کد امتحان:	۳۴۰۱۲/۲۱
تاریخ آزمون:	۱۴۰۱/۳/۲۵
عنوان:	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۲
کتاب:	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی
محدوده:	براساس متن درس ابلاغی
حذفیات:	ندارد

منبع: مسائل جدید کلامی و فلسفه دین، عبدالحسین خسرو پناه، مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (صلی الله علیه و آله)، چاپ دوم

۱- از دیدگاه بوزیتویسم کدام گزاره معنادار است؟

- الف. انسان حیوان ناطق است.
- ب. دزدی بد است.
- ج. چه هوای لطیفی است!
- د. خیابان سعدی کجاست؟

۲- کدام گزینه در مورد دلالت تصدیقیه استعمالیه صحیح است؟

- الف. در این دلالت به وضع واضح لغت تمسک می شود.
- ب. در این دلالت به سیره و بنای عقلا تمسک می شود.
- ج. در تحقق این دلالت اراده لازم نیست.
- د. در این دلالت به وضع واضح و بناء عقلا تمسک می شود.

۳- کدام نظریه غیرشناختاری در باب زبان دین گزاره «خدا عادل است» را به «عدالت دوست داشتنی است» تفسیر می کند؟

- الف. آیینی یا شعائری
- ب. اسطوره ای
- ج. ابراز احساسات
- د. نمادین

۴- درباره رابطه علم و دین، فیلسوفان تحلیل زبانی به کدام گزینه معتقدند؟

- الف. تمایز و جدایی علم و دین
- ب. تعارض علم و دین
- ج. تداخل علم و دین
- د. سازگاری و توافق علم و دین

۵- در مورد روش حل مسئله پلورالیسم دینی کدام گزینه صحیح است؟

- الف. چون پلورالیسم دینی یک بحث فلسفی است پس روش بررسی آن برون دینی است
- ب. چون این مساله بر میانی برون دینی مبتنی است پس روش بررسی آن برون دینی است
- ج. در بررسی این مسئله هم می توان از روش برون دینی استفاده کرد و هم روش درون دینی
- د. چون این بحث مربوط به تمام ادیان است لذا روش بررسی آن باید برون دینی باشد

۶- نظریه تمثیل توماس آکوئیناس برای حل چه مشکلی است؟ آن را توضیح دهید.

ایشان برای حل مشکل معناشناختی اوصاف الهی و مصون ماندن از مشکل اشتراک لفظی و تعطیل، این نظریه را ایراد کرده است. تمثیل تصاعدی نوعی از تمثیل است که در آن وصفی را که به طور ناقص در موجود نازلتر وجود دارد به موجود عالی تر و کامل تری سرایت داده و در مورد او به کار می بریم مثلا ما به طور مستقیم و بلاواسطه با اوصاف خود از قبیل خیر و حکمت و ... سروکار داریم ولی از آنجا که وجود ما و کمالات ما معلول حق تعالی است و علت باید واجد کمالات معلول باشد، این اوصاف را به خداوند هم به نحو تمثیل اطلاق می کنیم.

۷- نظریه بازی‌های زبانی ویتگنشتاین را توضیح دهید؟

۲

اولاً: زبان، دارای کارکردها و نقش‌های متفاوتی است که هیچ نقطه مشترک ثابتی در بین آنها نمی‌توان یافت؛ ثانیاً: در خارج «نحوه‌های معیشتی» متفاوتی وجود دارند که مقتضی و مستلزم پیدایش زبان‌های متفاوتی هستند که این زبان‌ها بازی‌های زبانی متفاوتی را به وجود می‌آورند؛ ثالثاً: برای فهم هر زبانی باید نحوه معیشت یا دنیای متناسب با آن را شناخت؛ یا به عبارت دقیق‌تر در آن دنیا وارد شد؛ رابعاً: مدعیات یک زبان را نمی‌توان با معیارهای حاکم بر زبان دیگر سنجید؛ به عبارت دیگر: هر یک از این زبان‌ها (علم، فلسفه، هنر و دین) بازی زبانی مستقل و متمایزی بوده که به هیچ وجه نمی‌توان آن را با معیارهای حاکم بر بازی زبانی دیگر، مورد سنجش و ارزیابی قرار داد.

۸- دلایل طرفداران تعارض بین علم و دین را بیان کنید.

۲

دین نمیتواند حقیقت باورهایش را صراحتاً نشان دهد، در حالی که علم می‌تواند. دین سعی می‌کند رازگونه عمل کند، بدون آن که هیچ دلیل ملموسی بر وجود خدا ارائه نماید. از سوی دیگر علم تمایل دارد همه فرضیات و نظریاتش را از لحاظ تجربی بیازماید ولی دین نمی‌تواند این کار را به طریقی که برای یک شاهد بی طرف رضایت بخش باشد انجام دهد.

۹- چرا جهان اسلام که قرن‌ها پیش تاز علم و فلسفه بود، چنین منزوی و منفعل گردید؟

۲

فاصله گرفتن از دنیای غرب، نداشتن جسارت اندیشیدن، فهم نادرست گزاره‌های دینی و استعمار بیرونی یا استبداد درونی و از همه مهمتر نفوذ علم سکولار در جوامع اسلامی.

۲

۱۰- موارد تاثیر گذاری دین بر علم را بنویسید؟

۱- تاثیر متافیزیک دینی بر فرضیه‌های علمی

۲- تاثیر گذاری آموزه‌های دینی بر انگیزه عالمان تجربی

۳- تاثیر دین بر مبادی و مسلمات علوم تجربی

۴- تاثیر آموزه‌های دینی بر اهداف و روش‌های علوم

۱۱- انحصارگرایی، پلورالیسم و شمول‌گرایی را به اختصار توضیح دهید.

۲

انحصارگرایی دینی: به دو دسته الف) انحصارگرایی صدق؛ ب) انحصارگرایی نجات، انشعاب می‌یابد؛ «انحصار صدق»، تنها به حقانیت انحصاری یک دین فتوا می‌دهد و سایر ادیان را باطل محض می‌پندارد و «انحصار نجات» نیز تنها به سعادت و نجات متدینان به دین حق حکم می‌راند و سایر متدینان به ادیان دیگر را از قلمرو نجات و رستگاری خارج سازد.

پلورالیسم دینی: این دیدگاه نیز به «پلورالیسم صدق» و «پلورالیسم نجات» تقسیم می‌شود: کثرت‌گرایی صدق به حقانیت همه ادیان موجود و محقق فتوا می‌دهد و کثرت‌گرایی نجات نیز همه متدینان را اهل سعادت و نجات می‌داند.

شمول‌گرایی دینی: شمول‌گرایی دینی هم به شمول‌گرایی در بعد حقانیت و شمول‌گرایی در بعد نجات منقسم می‌شود؛ اولی به حقانیت یک دین حکم می‌کند؛ ولی در عین حال سایر ادیان را نیز به مقدار نزدیکی با دین حق، بهرمنند از حقانیت می‌داند و دومی معتقد است که متدینان به ادیان دیگر از برکت، رحمت و مغفرت الهی در معرض نجات قرار می‌گیرند.

